

як написати і захистити дипломну роботу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Кафедра медіакомунікацій

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДИПЛОМНИХ РОБІТ**

**студентів другого (магістерського) рівня
спеціальності 061 Журналістика
освітньо-професійної програми Медіакомунікації
соціологічного факультету**

Харків – 2018

Рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

“ _____ ” _____ 20__ року, протокол №__

РОЗРОБНИКИ: Стародубцева Л. В., професор кафедри медіакомунікацій,
Курінна Г. В., доцент кафедри медіакомунікацій

Схвалено на засіданні кафедри медіакомунікацій

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року №__

Завідувач кафедри медіакомунікацій

_____ Л. В. Стародубцева

Погоджено методичною комісією соціологічного факультету

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року №__

Голова методичної комісії соціологічного факультету

_____ Ю. Г. Сорока

ЗМІСТ

Загальні положення	5
Порядок вибору теми та основні етапи виконання дипломної роботи	5
Структура, зміст та вимоги до оформлення дипломної роботи.....	8
Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	12
Порядок захисту дипломних робіт	13
Основні критерії оцінювання дипломної роботи	14
Список рекомендованої літератури.....	16
Додатки	17

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Важлива роль у навчанні студентів, які опановують освітньо-професійну програму підготовки другого (магістерського) рівня спеціальності 061 «Журналістика» освітньо-професійної програми «Медіакомунікації», приділяється організації самостійної роботи, що має забезпечити успішне оволодіння не тільки змістом програми, але й навичками дослідження, творчої діяльності.

У світлі цього положення важливе значення має такий вид самостійної роботи студентів як виконання письмових науково-практичних дипломних робіт. Ця робота підбиває певний підсумок у вивченні дисциплін, визначених навчальним планом, і має за мету, в першу чергу, наступне:

- надання студентам можливості самостійного поглиблення знань, спеціалізації у межах обраного фаху;
- поглиблення й розширення знань студентів, підвищення рівня їхньої теоретичної підготовки;
- розвиток умінь щодо пошуку літератури та електронних джерел, конспектування, оформлення посилань на першоджерела;
- розвиток умінь та навичок письмового викладу думок, аргументованого та логічного висловлення своєї думки;
- залучення до науково-дослідної діяльності, засвоєння її принципів;
- розвиток творчих здібностей студентів, у тому числі в освоєнні методології, організації дослідження, системному баченні самого процесу дослідження;
- розвиток вміння студента використовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань;
- розвиток навичок публічного виступу й ведення наукової дискусії.

Кафедра, пропонуючи певний перелік тем дипломних робіт, лише орієнтує на вивчення найбільш актуальних проблем, при цьому не виключаючи ініціативу та власний інтерес студентів.

Письмові роботи демонструють ступінь опанування студентами теоретичними й практичними навичками (аналізувати, синтезувати, виокремлювати головне, визначати закономірності й тенденції розвитку досліджуваних процесів; уміння самостійного пошуку інформації, її систематизації, узагальнення й опису; а також уміння посылатися на джерела), допомагають виявити їхні наукові інтереси, прихильності й творчі здібності.

ПОРЯДОК ВИБОРУ ТЕМИ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Орієнтовна тематика дипломних робіт розробляється кафедрою і доводиться до відома студентів не пізніше 1 жовтня.

Студент може продовжувати працювати над темою, обраною раніше під час підготовки курсових робіт. Але слід зазначити, що дипломна робота виконується студентом, як правило, за науково-дослідною проблематикою кафедри.

Студент має погодити робочий варіант теми дипломної роботи із майбутніми керівником та консультантами і подати на кафедру у формі заяви не пізніше 15 жовтня

(див. додаток А). На засіданні кафедри затверджується тема дипломної роботи і призначається науковий керівник та консультанти. Теми дипломних робіт, наукові керівники та консультанти затверджуються наказом по університету. Зміна теми та/або наукового керівника та консультанта можлива лише як виняток. Для цього студент має представити відповідне обґрунтування, погодити свої пропозиції з кафедрою, довести підготовленість до роботи за новою темою і запропонувати кандидатуру фахівця з цієї проблеми, згодного бути науковим керівником або консультантом.

Тема роботи, підстави до її виконання, мета та завдання передбачуваного емпіричного дослідження та/або авторського практичного медіапроекту, попередня структура та консультанти (в разі необхідності) визначаються в «Завданні до дипломної роботи» (див. додаток В).

Консультації студента з науковим керівником мають на меті обговорення наукової проблематики, структури роботи, методології, додаткових матеріалів, послідовності етапів дослідження тощо. Календарний графік роботи визначає періодичність консультативної допомоги студенту та контроль за підготовкою роботи в визначений кафедрою термін. Кафедра на своїх засіданнях заслуховує повідомлення студентів та їхніх наукових керівників про хід проходження переддипломної практики та написання роботи.

Дипломна робота, як правило, складається з трьох розділів. Перший присвячується теоретико-методологічним засадам дослідження, другий – розкриттю головної теми дипломної роботи, третій – опису результатів проведеного емпіричного дослідження або авторського проекту, присвяченого практичному втіленню теми дипломної роботи (створення авторського твору, медіапроекту тощо).

Студентам пропонуються варіанти виконання емпіричного дослідження або авторського проекту, присвяченого практичному втіленню теми дипломної роботи, за такими напрямками:

<i>Напрямок</i>	<i>Варіанти виконання</i>
Відеопродакшн	Проведення емпіричного дослідження творів відеомистецтва та/або створення авторського відеоконтенту (відеосюжету, анімації, кліпу, відеоролику, короткометражного фільму тощо)
Візуальні комунікації	Проведення емпіричного аналізу творів візуального мистецтва та графічного дизайну за обраною методологією та/або створення авторського твору (у сфері фото-, теле- і кіномистецтва, медіаінсталяції, медіаперформансу, сінемаграфії, графічного дизайну, інфографіки, відеоарту, нетарту тощо)
Журналістська майстерність	Проведення емпіричного аналізу творів новинних ЗМК, журналістських творів у різних медіа (пресі, радіо, телебаченні, Інтернеті) та у різних жанрах (інформаційних, аналітичних, художньо-публіцистичних тощо) та/або створення авторського журналістського твору
Інтернет-комунікації та веб-дизайн	Проведення емпіричного дослідження засобів інтернет-комунікацій, гіпертекстових та мультимедійних проектів,

	кіберкультури, веб-дизайну та/або створення авторського online-контенту, мультимедійного гіпертекстуального проекту, інтернет-сайту, порталу, блогу, кіберпроекту (віртуальної галереї, віртуального музею, віртуального туристичного проекту, відеогри) тощо
Кіномистецтво	Проведення емпіричного дослідження творів кіномистецтва та/або підготовка до створення авторського кінопроекту (аудіовізуальне есе за творчістю кінорежисера, синапсис, тритмент, режисерська експлікація, продюсерська стратегія, пітчінг-презентація тощо)
Медіааналітика	Проведення медіадослідження з аналізу теле-, радіо-, інтернет-ЗМК з використанням міждисциплінарного методологічного інструментарію (дискурс-аналіз, контент-аналіз, семіотичний, лінгво-психологічний, психоаналітичний, соціологічний, структурно-функціональний аналіз тощо) та/або проведення авторського медіааналітичного дослідження, створення авторського проекту в галузі медіаправа, медіакритики, медіаетики тощо
Медіариторика	Проведення емпіричного аналізу медіаконтенту з виділенням прихованих елементів пропаганди, реклами та маніпулятивних технологій; емпіричного аналізу PR-кампанії, PR-стратегії, PR-просування товару в мережі Інтернет, стратегій та засобів інтернет-маркетингу, творів реклами тощо та/або створення авторського рекламного, маркетингового або PR-проекту
Нові медіа	Проведення емпіричного дослідження інтернет-мереж, соціальних медіа, окремих сайтів, блогів тощо та/або створення авторського індивідуального проекту з використанням технологій нових медіа
Телемистецтво	Проведення емпіричного дослідження творів телевізійного мистецтва та/або створення авторського телепроекту (нарис, інтерв'ю, ток-шоу, ігрової програми тощо)
Фотомистецтво	Проведення емпіричного дослідження творів фотомистецтва та/або створення авторського твору фотомистецтва

Запропоновані напрямки та варіанти виконання емпіричного дослідження та/або авторського проекту, присвяченого практичному втіленню теми дипломної роботи, є орієнтовними. Обраний студентом варіант виконання емпіричного дослідження та/або авторського проекту обов'язково має бути пов'язаним з темою дипломної роботи. Студент має право самостійно запропонувати власний варіант виконання емпіричного дослідження та/або авторського проекту, узгодити його з науковим керівником і консультантами та затвердити на засіданні кафедри.

Основними етапами виконання дипломних робіт є:

1. Вибір теми.
2. Визначення структури дипломної роботи.

3. Збір матеріалу, добір літератури з теми.
4. Робота над текстом дипломної роботи, підготовка першого варіанту тексту, обговорення тексту з науковим керівником.
5. Доробка тексту з урахуванням пропозицій наукового керівника.
6. Проміжна атестація роботи.
7. Робота над емпіричним дослідженням та/або практичною частиною дипломної роботи.
8. Підготовка й оформлення списку використаних джерел.
9. Узгодження остаточного тексту та опису емпіричного дослідження та/або практичної частини дипломної роботи з науковим керівником та консультантами.
10. Перевірка тексту дипломної роботи на наявність запозичень з інших документів з використанням Антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com (власність компанії Plagiat.pl) і отримання офіційного висновку про ступінь оригінальності і наявність плагіату.
11. Передзахист дипломної роботи.
12. Одержання відгуку наукового керівника і консультантів на текст дипломної роботи та її практичну частину, а також зовнішньої рецензії.
13. захист дипломної роботи.

СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 061 «Журналістика» освітньо-професійної програми «Медіакомунікації» – це самостійна випускна науково-практична робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Дипломна робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого – самостійним оригінальним науково-практичним дослідженням, у розробці якого зацікавлені установи, організації або підприємства, при цьому студент упорядковує за власним розсудом накопичені наукові факти та доводить їх наукову цінність або практичну значимість.

У дипломній роботі студент має продемонструвати широку ерудицію та творчі навички; здатність критично осмислювати, узагальнювати, систематизувати наукову інформацію, оцінювати її переваги і недоліки; уміння нестандартно мислити, знаходити власне рішення, застосовувати знання про новітні тенденції з досліджуваної проблеми та методи її емпіричного вимірювання, висувати нові наукові ідеї та здійснювати авторські практичні медіапроекти.

Для викладу матеріалу роботи характерні аргументованість суджень та точність наведених даних. Орієнтуючись на читачів з високою професійною підготовкою, автор включає у свій текст увесь знаковий апарат (таблиці, діаграми, графіки, схеми тощо), тобто все те, що складає мову науки.

Структура дипломної роботи уточнюється в процесі роботи й узгоджується з науковим керівником та консультантами.

Обсяг роботи (без додатків і списку використаних джерел) – 80–90 сторінок (відповідно: вступ – 4–5 сторінок, висновки – 3–5 сторінок). Список використаних джерел складає мінімум 50 найменувань (з них, як мінімум, 10 – іноземними мовами).

Структура дипломної роботи, як правило, складається з таких частин:

ВСТУП (4–5 сторінок).....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ	
..... (назва проблеми)	
1.1. Спектр основних понять дослідження	
1.2. Основні теоретичні підходи до.....	
1.3. Методи дослідження	
Висновки до розділу 1.....	
	<i>(Обсяг – приблизно 25–30 сторінок)</i>
РОЗДІЛ 2.	
..... (назва проблеми)	
2.1.	
2.2.	
2.3.	
Висновки до розділу 2.....	
	<i>(Обсяг – приблизно 25–30 сторінок)</i>
РОЗДІЛ 3.(опис проведеного емпіричного	
дослідження згідно з обраною темою на конкретних прикладах зі сфери	
медіапрактики та/або авторського медіапроекту)	
3.1.	
3.2.	
3.3.	
Висновки до розділу 2.....	
	<i>(Обсяг – приблизно 25–30 сторінок)</i>
ВИСНОВКИ (3–5 сторінок)	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТОК(КИ)	

Зміст дипломної роботи складається з таких частин.

У *вступі* обґрунтовуються актуальність обраної теми, ступінь її розробленості; вказуються основні публікації за цією темою; формулюються мета та завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, його теоретична основа, наукова новизна і практичне значення; подаються дані щодо апробацій та публікацій з теми дослідження; стисло описується його структура.

Розділи дипломної роботи містять теоретико-методологічну, спеціально-теоретичну, емпіричну та/або практичну частини. Формулювання назв розділів і підрозділів мають бути чіткими, короткими та послідовно розкривати зміст роботи.

Перший, теоретико-методологічний розділ роботи являє собою опис тих загальнотеоретичних позицій, на які спирається автор. Уточнюються наукові категорії та

поняття, із якими автор передбачає мати справу; теоретичні підходи та концепції; визначаються логічні зв'язки, здійснюється перехід від загальних методологічних позицій до спеціальних теорій.

У другому, спеціально-теоретичному розділі роботи автор всебічно висвітлює обрану проблему в оригінальній авторській трактовці.

У третьому, емпірико-практичному розділі роботи, як правило, міститься опис програми та результатів авторського емпіричного дослідження та/або авторського практичного медіапроекту.

Кожний розділ дипломної роботи закінчується стислими *висновками* обсягом до 1 сторінки. Вони мають бути науково обґрунтованими, самостійними, грамотно викладеними.

Загальні **Висновки** дипломної роботи не є механічною сумою висновків, зроблених наприкінці розділів, у них міститься те нове, істотне, що становить кінцеві результати дослідження.

Список використаних джерел є однією з важливих частин дипломної роботи. Він відбиває самостійну роботу студента. У *Списку* наводяться всі першоджерела, використані під час написання дипломної роботи (у тому числі першоджерела, дослідження, інтернет-сайти, фото-, фільмо- і аудіотеки, колекції візуального мистецтва, архівні матеріали тощо). Джерела у списку наводяться за наскрізною нумерацією.

Бажано посилатися тільки на останні видання, якщо та чи інша книга витримала кілька видань. Більш ранні видання доцільно використовувати тільки в тих випадках, коли в них міститься важливий для аналізу матеріал, не включений у більш пізні видання. Дотримуватися посилань на найновіші видання важливо й при використанні законодавчих матеріалів, нормативних документів, статистичних даних, результатів журналістичнознавчих (соціологічних, політологічних, маркетингових, мистецтвознавчих тощо) досліджень. Якщо джерело, на яке посилається студент, існує у двох версіях (паперовій та електронній), то необхідно у списку наводити бібліографічний опис джерела, надрукованого у паперовому вигляді.

Список використаних джерел не має бути дуже широким, проте не може містити менш ніж 50 найменувань першоджерел.

Після списку використаних джерел містяться *Додатки*, у яких представлено матеріал, що уточнює, конкретизує і унаочнює основний текст роботи, а також репрезентує результати емпіричного дослідження та/або авторські медіапроекти.

Результати виконання практичної частини дипломної роботи мають бути представлені в електронному варіанті (за власним вибором студента, залежно від обраної ним теми, це можуть бути відеоролики, графічні ілюстрації, анімаційна графіка, твори фото-, відео-, аудіо-, кіно-, мультимедіа-мистецтва, репродукції постерів, скріншоти інтернет-сайтів, прес-релізи, дизайн-розробки, описи проектів, мапи, таблиці, схеми, діаграми, мультимедіа-презентації, зразки інструментарію, графіки, малюнки, сценарії тощо) та додані до письмової частини роботи на електронному носії (DVD-диск). Тривалість власних відеоматеріалів практичної частини дипломної роботи повинна бути не менш ніж 35 секунд та не більш ніж 15 хвилин. Опис виконання практичної частини має бути представленим у письмовому вигляді в емпірико-практичному розділі дипломної роботи.

Найбільш показові, на думку автора, ілюстрації, таблиці та графіки можуть міститися і безпосередньо у тексті роботи.

Кожний додаток починається з нової сторінки і має свій заголовок та номер (якщо додатків два чи більше), який позначається великою латинською літерою (наприклад, Додаток А, Додаток В), а наприкінці надається їхній перелік. Слово «Додаток» (або, якщо додатків більше, «Додаток А», «Додаток В» і т. д.) друкується у правому верхньому куті.

До роботи додається *Анотація* українською, російською та англійською¹ мовами.

Анотація повинна бути стислою й інформативною (обсяг: 1–2 сторінки). У ній зазначаються:

- мета і завдання роботи;
- предмет, об'єкт дослідження;
- методи і теоретична основа дослідження;
- висновки;
- опис емпіричного дослідження та/або практичної частини роботи;
- обсяг роботи, кількість додатків (відеоматеріалів, таблиць, ілюстрацій тощо);
- ключові слова дослідження (не більше 10-ти).

Бажано, щоб основні положення дипломної роботи були представлені в наукових публікаціях автора.

Вимоги до оформлення. Робота має бути надрукована на комп'ютері на одному боці стандартного аркуша А4 (210 x 297 мм), кегль 14 пт; міжрядковий інтервал – 1,5; шрифт Times New Roman, стиль тексту – звичайний, інтервали з полями таких розмірів: ліве – не менше 20–25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Усі сторінки (включаючи додатки) мають бути пронумеровані у верхньому правому куті аркуша. Не нумерується лише титульний лист. Титульний лист оформлюється згідно з *Додатком С*.

Список використаних джерел оформлюється відповідно до вимог державного стандарту (див. *Додаток D*) і подається в алфавітному порядку (спочатку кирилицею, потім – латиницею та ін.). Бібліографічний список слід називати «Список використаних джерел». Називати такий список «Бібліографія» або «Література» не можна. Якщо у роботі використано джерела, різні за походженням і характером, бажано розподіляти список на декілька підрозділів (залишаючи загальну наскрізну нумерацію). Окремо надаються списки архівних джерел, фільмотеки, аудіотеки тощо.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ ТА ПОСИЛАННЯ НА ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

При написанні дипломної роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в дипломній роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена дипломна робота. Такі посилання дають змогу відшукати першоджерела і перевірити достовірність відомостей про їх цитування. Посилатися слід на останні видання. Необхідно точно вказувати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць із монографій, оглядових статей, інших джерел, на які є посилання в дипломній роботі. На всі джерела, наведені у списку

¹ Якщо студент вивчає німецьку або французьку мову, то замість англійської подається анотація, відповідно, німецькою або французькою мовою.

використаних джерел, необхідні посилання у тексті дипломної роботи. При використанні у роботі цитат, статистичних даних, таблиць, ілюстрацій тощо посилання на першоджерела є обов'язковими.

Приклади:

цитата в тексті: «...незважаючи на пріоритетне значення змісту комунікацій, ні в якому разі не можна ігнорувати медіакомунікаційні канали передачі інформації» [6, с. 15].

Посилання на ілюстрації дипломної роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: (рис. 1.2).

На всі таблиці дипломної роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця», в тексті пишуть скорочено, наприклад: (табл. 1.2).

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації слід вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: (див. табл. 1.3).

Посилання на матеріали, що містяться у додатках, слід надавати таким чином: (див. додаток А).

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги щодо цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

- цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, в середині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

- при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Дипломна робота (у 2-х примірниках) має бути переплетеною; на останній сторінці тексту ставиться підпис автора. Після цього робота здається науковому керівнику для написання «Відзиву» і зовнішньому рецензенту для одержання «Рецензії». Далі роботу здають на кафедру для одержання допуску до захисту. Для підготовки до захисту студенту бажано мати робочий варіант своєї роботи.

Захист проводиться Екзаменаційною комісією (ЕК) на відкритому засіданні. На засідання запрошуються члени ЕК, науковий керівник, консультанти, рецензенти, викладачі кафедри, студенти.

Процедура захисту передбачає, як правило, таке:

- повідомлення студента про зміст та основні результати роботи (7–10 хв.);
- питання членів ЕК, присутніх до автора і відповіді на них;
- виступ наукового керівника та консультантів;
- виступ рецензента;
- відповідь студента на зауваження до роботи та/або виступи з боку наукового керівника, консультантів та рецензента (якщо вони мають місце);
- виступи присутніх на захисті;
- заключне слово студента (1–2 хв.).

Студент повинен продумати логіку та сценарій свого виступу, розробити мультимедійну презентацію PowerPoint з обґрунтуванням актуальності, визначенням мети, завдань, об'єкта, предмета, методів, теоретичної основи, структури дослідження, викладенням стислого змісту роботи і висновків. Необхідно підготувати до захисту візуальні презентації результатів емпіричного дослідження та/або практичного авторського проекту: відео, аудіо, ілюстрації, схеми, діаграми тощо. Студент має бути готовим до дискусії, володіти категоріальним апаратом, знати основний зміст робіт, що наводяться у списку використаних джерел. Слід також дотримуватися етичних правил під час дискусії з рецензентами і виступаючими.

Оцінка дипломної роботи визначається Екзаменаційною комісією на закритому засіданні, під час якого кожний член комісії виставляє оцінку й аргументує її, після чого приймається колегіальне рішення.

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Основними критеріями оцінювання дипломної роботи є:

- ступінь теоретичної розробленості проблеми, уміння поєднати теоретичний та емпіричний рівні аналізу, використання категорій та їх розгортання на всіх рівнях пропонованого дослідження, ступінь новизни, міра самостійності, уміння орієнтуватися в матеріалах власного і порівняльного досліджень, грамотність, стиль та оформлення роботи;
- логіка викладу під час захисту;
- аргументованість та точність відповідей на запитання і критичні зауваження;
- якісний рівень виконання емпіричного дослідження та/або практичної частини дипломної роботи.

ЕК разом із кафедрою вирішує питання про рекомендацію роботи для публікації, до участі в конкурсі проектів тощо.

Якщо захист дипломної роботи визнається ЕК незадовільним, студент може при відповідній доробці захищати її наступного року повторно.

Студент допускається до повторного захисту протягом одного року після закінчення основного курсу. У випадку закінчення цього терміну студенту видається довідка про те, що він прослухав курс в університеті за визначений термін, указуються дисципліни, з яких він склав іспити, але права одержання диплому він позбавляється.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами захисту дипломної роботи, – 100 балів. З них за захист теоретичної частини роботи – 60 балів, за захист емпіричної та/або практичної частин – 40 балів.

Критерії оцінювання теоретичної частини дипломної роботи:

Актуальність теми дослідження	8 балів
Коректність та чіткість формулювань мети, завдань, об'єкта і предмету дослідження	8 балів
Повнота, логічність та послідовність структури дослідження і розкриття теми під час захисту	10 балів
Уміння обирати методи, адекватні поставленим завданням та предмету дослідження	8 балів
Самостійність інтерпретації концепцій дослідників, на праці яких спирається дипломна робота, знання теоретичного матеріалу (з точними посиланнями на назви праць теоретиків, конкретні концепції), вміння аналізувати їх, виділяти причинно-наслідкові зв'язки	10 балів
Аргументованість та структурованість висновків, вміння відрізнити головне від другорядного	8 балів
Грамотність, охайність оформлення роботи	8 балів
Усього	60 балів

Критерії оцінювання емпіричної та/або практичної частини дипломної роботи:

Відповідність теми емпіричного дослідження та/або практичної частини теоретичній основі дипломної роботи	8
Оригінальність авторської ідеї, креативність, концептуальність задуму	8
Самостійність виконання емпіричної та/або практичної частини дипломної роботи	8
Використання технічних засобів у процесі проведення емпіричного дослідження та/або практичної частини дипломної роботи	8
Застосування вмінь та навичок, здобутих студентом під час навчання з професійно-орієнтованих і фахових дисциплін	8
Усього	40 балів

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні документи

1. Авторське право на літературні та художні твори в Україні : тематична добірка / уклад. Л. І. Котенко. — К. : Кн. палата України, 2000. — 112 с.
2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — Чинний з 2007-07-01. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
3. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність : за станом на 2013 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 19–20.
4. Закон України Про авторське право і суміжні права : за станом на 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2014. — № 2–3.
5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ 12.01.2017 № 40 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
6. Українське законодавство : засоби масової інформації / упор. Т. Котюжинська, Л. Панкратова. — К., 2004. — 368 с.

Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації

1. Бакулев Г. П. Массовая коммуникация : Западные теории и концепции : учеб. пособие для студентов вузов / Г. П. Бакулев. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Аспект Пресс, 2010. — 192 с.
2. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : метод. рекомендації з впровадження / уклад. О. К. Галевич, І. М. Штогрин. — Львів, 2008. — 20 с.
3. Кашкин В. Б. Основы теории коммуникации : краткий курс / В. Б. Кашкин. — М. : Восток-Запад, 2007. — 256 с.
4. Кириллова Н. Б. Медиакультура : от модерна к постмодерну / Н. Б. Кириллова. — М. : Академический Проект, 2006. — 448 с.
5. Квіт С. Масові комунікації : підручник / С. Квіт. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. — 206 с.
6. Култаєва М. Д. Європейська теоретична соціологія ХХ–ХХІ століть : навч. посібник / М. Д. Култаєва, О. І. Навроцький, І. І. Шеремет. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. — 328 с.
7. Медиа. Введение : учебник для студентов вузов / П. Барвайз и др. ; под ред. А. Бриггза, П. Кобли ; пер. с англ. Ю. В. Никуличева. — 2-е изд. — М. : Юнити-Дана, 2005. — 550 с. — (Зарубежный учебник).
8. Методичні рекомендації з підготовки рефератів, есе, курсових, дипломних і магістерських робіт для студентів соціологічного факультету / уклад. А. Д. Литовченко, В. М. Ніколаєвський, І. І. Шеремет. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. — 36 с.
9. Новые аудиовизуальные технологии : учебное пособие / О. В. Грановская, Е. В. Дуков, Я. Б. Иоскевич и др. ; отв. ред. К. Э. Разлогов. — М. : Едиториал УРСС, 2005. — 484 с. — (Серия «Academia XXI»).
10. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. — М. : Рефл-бук, К. : Ваклер, 2001. — 656 с.
11. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підручник для студентів / В. В. Різун. — К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008. — 260 с.
12. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации : учебное пособие / А. В. Соколов. — СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2002. — 461 с.
13. Францифоров Ю. В. От реферата к курсовой, от диплома к диссертации :

практ. руководство по подготовке, изложению и защите научных работ / Ю. В. Францифоров, Е. П. Павлова. — М. : Приориздат, 2003. — 128 с.

14. Шарков Ф. И. Коммуникология : основы теории коммуникации : учебник / Ф. И. Шарков. — М. : Дашков и К, 2009. — 591 с.

15. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. — 4-те вид., випр. і доп. — К. : Знання, 2004. — 307 с.

16. Шлыкова О. В. Культура мультимедиа : учеб. пособие для студентов / О. В. Шлыкова. — М. : ФАИР-ПРЕСС, 2004. — 416 с.

17. Еко У. Як написати дипломну роботу : Гуманітарні науки / Умберто Еко ; пер. з італ. за ред. О. Глотова. — Тернопіль : Мандрівець, 2007. — 224 с.

18. Якуба Е. А. Социология : учебное пособие для студентов / Е. Я. Якуба. — Х. : Константа, 2006. — 192 с.

Словники, енциклопедії, довідники

1. Аберкромби Н. Социологический словарь / Н. Аберкромби, С. Хилл, Б. С. Тернер ; пер. с англ. И. Г. Ясавеева. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Экономика, 2004. — 620 с.

2. Антофійчук В. І. Культурологія : термінологічний словник / В. І. Антофійчук. — 3-тє вид. — Чернівці : Книги – XXI, 2009. — 160 с.

3. Бабенко В. С. Виртуальная реальность : толковый словарь терминов / В. С. Бабенко. — СПб. : ГУАП, 2006. — 86 с.

4. Беккер К. Словарь тактической реальности: культурная интеллигенция и социальный контроль / К. Беккер ; пер. с англ. О. Киреева. — М. : Ультра. Культура, 2004. — 219 с.

5. Великий тлумачний словник української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. — 1440 с.

6. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. — 896 с.

7. Грицанов А. А. Постмодернизм : энциклопедия / А. А. Грицанов, М. А. Можейко. — Минск : Интерпрессервис ; Книжный Дом, 2001. — 1040 с.

8. Довідник здобувача наукового ступеня: зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков. — 3-тє вид., випр. і доп. — К. : ВАК України, 2003. — 69 с.

9. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Енквіста, В. Е. Тейлора ; пер. з англ. — К. : Основи, 2003. — 504 с.

10. Зарицький М. С. Актуальні проблеми українського термінознавства : підручник / М. С. Зарицький. — К. : Політехніка, 2004. — 126 с.

11. Мас-медіа у термінах і визначеннях : короткий словник-довідник : навчальний посібник / уклад. Ю. В. Боднар. — К. : МАУП, 2005. — 224 с.

12. Публіцистика. Масова комунікація : медіа-енциклопедія / ред. В. Ф. Іванов ; пер. з нім. К. Макеєв, П. Демешко. — К. : Академія Української преси ; Центр Вільної преси, 2007. — 780 с.

13. Словарь по межкультурной коммуникации : понятия и персоналии / В. Г. Зинченко, В. Г. Зусман, З. И. Киринозе, Г. П. Рябов. — М. : Флинта, 2010. — 136 с.

14. Словарь терминов (Общеобразовательный тезаурус) : Общество. Семиотика. Экономика. Культура. Образование / Ю. В. Рождественский. — 3-е изд. — М. : Флинта ; Наука, 2007. — 109 с.

15. Социологический словарь / отв. ред. Г. В. Осипов. — М. : Норма ; ИНФРА-М, 2010. — 608 с.

ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВИБІР ТЕМИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Завідувачу кафедри медіакомунікацій
доктору філософських наук, професору
Стародубцевій Лідії Володимирівні

студента I курсу
денної (*заочної*) форми навчання
групи СК-51 (*ЗСК-61*)
соціологічного факультету
Пахомова Вадима Сергійовича

З А Я В А

Прошу затвердити тему дипломної роботи другого (магістерського) рівня:
«Сублімінальні меседжі у візуальній комунікації» і призначити науковим керівником
доцента, кандидата соціологічних наук Філіппову Ольгу Аркадіївну.

Дата

Підпис

ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Факультет соціологічний
Кафедра медіакомунікацій
Рівень другий (магістерський)
Спеціальність 061 Журналістика
освітньо-професійна програма Медіакомунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ**Завідувач кафедри
медіакомунікацій****Л. В. Стародубцева**

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ
Пахомова Вадима Сергійовича

1. Тема роботи: «Сублімінальні меседжі у візуальній комунікації»,
керівник роботи: Філіппова Ольга Аркадіївна, доцент, кандидат соціологічних наук,
затверджені наказом по університету від “___” _____ 201__ року №___

2. Строк подання студентом роботи 12 листопада 2018 р.

3. Перелік питань, які потрібно розробити:

розкрити специфіку сублімінальних меседжів у візуальній комунікації, а саме:
обґрунтувати актуальність, мету, завдання, об’єкт, предмет та методи дослідження,
визначити теоретико-методологічні основи дослідження, проаналізувати досліджуваний
феномен, здійснити практичну частину роботи, зробити висновки до проведеного
дослідження.

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
1	Визначення структури дипломної роботи
2	Збір матеріалу, добір літератури з теми, підготовка й оформлення списку використаних джерел
3	Робота над текстом дипломної роботи, підготовка першого варіанту тексту, обговорення тексту з науковим керівником
4	Доробка тексту з урахуванням пропозицій наукового керівника
5	Робота над емпіричним дослідженням і практичною частиною дипломної роботи
6	Узгодження остаточного тексту та опису емпіричного дослідження і практичної частини дипломної роботи з науковим керівником та консультантами
7	Одержання відгуку наукового керівника і консультантів на текст дипломної роботи та її практичну частину, а також зовнішньої рецензії

5. Дата видачі завдання

Студент

В. С. Пахомов

Керівник роботи

О. А. Філіпова

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра медіакомунікацій

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
**ЦИФРОВА ФОТОГРАФІЯ В МЕДІАПРОСТОРІ:
ТРАНСФІГУРАЦІЇ ОБРАЗУ**

Виконала:

студентка групи СК-61 2 курсу
денної форми навчання
другого (магістерського) рівня
спеціальності 061 Журналістика
освітньо-професійної програми
Медіакомунікації
Прошина Наталія Сергіївна

Науковий керівник:

доктор філософських наук, професор
Стародубцева Лідія Володимирівна

ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел оформлюється за таким стандартом:

Приклади бібліографічного опису для монографії, 1–5 та більше авторів:

Дьякова Е. Г. Массовая коммуникация и проблема конструирования реальности : анализ основных теоретических подходов / Е. Г. Дьякова, А. Д. Трахтенберг. — Екатеринбург : УрО РАН, 2009. — 130 с.

Город и государство : проблемы, тревоги, надежды горожан востока Украины / В. С. Бакиров, Е. П. Кушнарев, А. И. Кизилев и др. ; под ред. В. С. Бакирова, Е. П. Кушнарера. — Х. : Форт Лтд, 1996. — 236 с.

Потятиник Б. В. Медіа : ключі до розуміння / Б. В. Потятиник. — Львів : ПАІС, 2004. — 312 с.

Barlow D. Reading media theory : thinkers, approaches and contexts / D. Barlow, B. Mills. — Harlow, England ; New York : Pearson / Longman, 2009. — 744 p.

Durant A. Meaning in the media : discourse, controversy and debate / A. Durant. — New York : Cambridge University Press, 2010. — 272 p.

Приклади бібліографічного опису для багатотомних видань:

Горпенко В. Г. Архітектура фільму : Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : в 5 т. / В. Г. Горпенко ; Київ. держ. ін-т театр. мистецтв ім. І. К. Карпенка-Карого. — К. : ДІТМ, 2000. — Т. 1. Довиразне зображення. — 242 с. ; Т. 2. Дія – драматургічні засади архітектури. — 118 с. ; Т. 3. — Ч. 1. Монтажна архітектура фільму. Кадрозчеплення. — 157 с. ; Т. 3. — Ч. 2. Монтажна архітектура фільму. Сюжетотворення. — 182 с. ; Т. 4. — Ч. 1. Архітектура кольору. Природа. Функції. — 182 с. ; Т. 4. — Ч. 2. Архітектура кольору. Видова специфіка кольору. — 140 с. ; Т. 5. Архітектура фільму як системне (структурне) утворення. — 250 с..

Приклади бібліографічного опису для перекладних видань:

Маклюэн Г. М. Понимание медиа : внешнее расширение человека / Г. М. Маклюэн ; пер. с англ. В. Николаева. — М. : Гиперборея ; Кучково поле, 2007. — 464 с.

Тапскотт Д. Электронно-цифровое общество : Плюсы и минусы эпохи сетевого интеллекта / Д. Тапскотт ; пер. с англ. И. Дубинского ; под ред. С. Писарева. — К. : INT Пресс ; М. : Рефл бук., 1999. — 432 с.

Приклади бібліографічного опису для словників, підручників та довідкових видань:

Людина і світ : навчальний посібник / В. Ю. Вілков, В. М. Ніколаєвський, В. В. Омельченко, О. І. Салтовський ; за заг. ред. В. М. Ніколаєвського. — 4-е вид., стер. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. — 464 с.

Мас-медіа у термінах і визначеннях : короткий словник-довідник : навчальний посібник / уклад. Ю. В. Бондар. — К. : МАУП, 2005. — 224 с.

Encyclopedia of New media : an essential reference to communication and technology / ed. By Steven G. Jones. — Thousand Oaks, CA : Sage Publications, 2003. — 532 p.

Приклади бібліографічного опису для збірників наукових праць:

Визуальное (как) насилие : сборник научных трудов / отв. ред. А. Р. Усманова. — Вильнюс : ЕГУ, 2007. — 380 с.

Интернет и интерактивные электронные медиа: исследования : сборник лаборатории медиакультуры, коммуникации, конвергенции и цифровых технологий / под ред. И. Засурского. — М. : Изд-во МГУ, 2007. — Ч. 1 : Трансформация глобального информационно-коммуникационного пространства в Интернете. — 262 с.

Соціологічні дослідження сучасного суспільства : методологія, теорія, методи : Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. — 2009. — № 844. — 288 с.

Media/cultural studies : critical approaches / ed. By Rhonda Hammer, Douglas Kellner. — New York : Peter Lang, 2009. — 644 p.

Приклади бібліографічного опису для складових частин книги, збірника статей, журналу або газети:

Беньямин В. Краткая история фотографии / Беньямин В. // Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости : избр. эссе / В. Беньямин ; пер. с нем. С. Ромашко. — М. : Медиум, 1996. — С. 66–91.

Гужва О. А. Особенности организационно-управленческой культуры политического лидера в современном политическом пространстве : коммуникативный поход / О. А. Гужва // Інноваційний розвиток суспільства за умов кросс-культурних взаємодій : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, науковців. — Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія» ТОВ, 2011. — С. 12–15.

Оводова Н. С. Кинематограф как гипертекст и виртуальная реальность / Н. С. Оводова // Актуальные проблемы социогуманитарного знания : сборник научных трудов кафедры философии МПГУ. — Вып. VII. — М. : Прометей, 2000. — С. 210–217.

Ручка А. Субкультури як соціологічний конструкт / А. Ручка // Субкультурна варіативність українського соціуму / за ред. Н. Костенко, А. Ручки. — К. : Ін-т соціології НАН України, 2010. — С. 11–26.

Савельев Є. Елітні університети, еліта країни, елітна країна. Криза чи нова роль університетів? / Є. Савельев, С. Юрій // Дзеркало тижня. — 2005. — № 20. — 28 травня. — С. 7.

Эко У. От Интернета к Гутенбергу : текст и гипертекст / У. Эко ; пер. с ит. Е. Костюкович // Новое литературное обозрение. — 1998. — № 4. — С. 5–14.

Mitchell W. J. T. Showing seeing : a critique of visual culture / W. J. T. Mitchell // Journal of Visual Culture. — 2002. — Vol. 1. — No. 2. — P. 165–181.

Приклади бібліографічного опису для інших видів наукових видань:

Мурадян О. С. Індивідуалізм та комунітаризм як ціннісні засади способу життя : дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.01 / Олена Сергіївна Мурадян. — Х., 2011. — 223 с.

Попонов М. А. Медиа-теория Г. М. Маклюэна в контексте современного культурологического знания : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. культурологии : спец. 24.00.01 / М. А. Попонов. — СПб., 2008. — 18 с.

Приклади бібліографічного опису для електронних джерел:

Мерш Д. Мета/диа. Два различных подхода к медиальному [Електронний ресурс] / Д. Мерш ; [пер. с нем.]. — Режим доступу : http://mediaphilosophy.ru/biblioteca/articles/mersh_dia/.

Эпштейн М. От Интернета к Интелнету [Електронний ресурс] / М. Эпштейн // Русский Интернет : Накануне больших перемен. — М. : IREX, 2000. — С. 196–204. — Режим доступу : <http://ec-dejavu.ru/i/Intelnet.html>.

Christian F. Class, knowledge and new media [Електронний ресурс] / F. Christian. — Режим доступу : <http://mcs.sagepub.com/content/32/1/141.full.pdf+html>.

Hawkins J. On Intelligence [Електронний ресурс] / J. Hawkins, S. Blakeslee. — New York : Owl Books, 2005. — 272 p. — Режим доступу : <http://www.onintelligence.org>.

Якщо у роботі використано джерела, різні за походженням і характером, бажано розподіляти список на декілька підрозділів (залишаючи загальну наскрізну нумерацію). Окремо надаються списки інформаційних ресурсів, які аналізуються у дипломній роботі, архівних джерел, фільмотеки, аудіотеки тощо:

Приклади бібліографічного опису для інформаційних ресурсів, які аналізуються у дипломній роботі:

1. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.univer.kharkov.ua/>.

2. Центр медіакомунікацій і візуальних досліджень [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://mediatopos.org/>.

3. Electronic Labyrinth [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://jefferson.village.vir-ginia.edu/elab/elab.html>.

4. History of Hypertext [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.computer-museum.ru/histsoft/hypertext.htm>.

5. The History and Development of Multimedia [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://people.ucalgary.ca/~edtech/688/hist.htm>.

Приклади бібліографічного опису для аудіовізуальних матеріалів, які аналізуються у дипломній роботі:

Фільмотека

1. Деммі Д. Мовчання ягнят [Фільм] / The Silence of the Lambs ; реж. Д. Деммі. — США : Orion Pictures, 1991. — Тривалість 118 хв. — Режим доступу : <http://www.cinemas-online.co.uk/videos/1203-molchanie-yagnyat-1990.html>.

2. Трієр Л. фон. Антихрист [Фільм] / реж. Л. фон Трієр. — Данія ; Німеччина ; Франція ; Швеція ; Італія ; Польща : Zentropa Entertainments and others, 2009. — Тривалість 108 хв. — Режим доступу : <http://www.cinemas-online.co.uk/videos/2064-antihrist-2009.html>.

Аудіотека

1. Корндорф Н. С. Passacaglia` для виолончели соло : виконує Чеглаков Д. (1997) ; запис створено Чеглаковым Д. (2012) [Аудіозапис] / Н. С. Корндорф // Classic-online.ru. — 2012. — 27 квітня. — 16:17. — Режим доступу : <http://classic-online.ru/ru/performer/8912>.

2. Терещук Г. Хаос із біометричними паспортами в Україні – вигідний [Аудіозапис] / Г. Терещук // Радіо Свобода. — 2015. — 30 березня. — 09:45. — Тривалість 7 хв. — Режим доступу : <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox>.